

Göran Hägglund: Almedalstal 2008

Talare

Göran Hägglund
Partiledare

Datum

9 juli 2008

Plats

Visby, Gotland

1 Åhörare,

Vi har lyckan att leva i ett välfärdssamhälle. Vi har en väl fungerande barnomsorg. En skola för alla, som vi nu håller på att renovera i grunden. Vi har en gemensamt finansierad sjukvård och en äldreomsorg med i huvudsak hög kvalitet. Vi lever i ett välfärdssamhälle med ett ordentligt skyddsnät för den som blir sjuk, arbetslös eller när det på annat sätt går illa. Detta är sådant som vi svenskar är stolta över. Gläds åt och uppskattar. Detta handlar ytterst om solidaritet. Om medmännisklighet.

10

Men även om det möjligen kan låta bryskt en sommarkväll som denna så är välfärden ingalunda en gång för alla given. Kristdemokraterna gick till val på välfärdsfrågor som äldreomsorg och barnens uppväxtsituation. Vi kämpar hårt för att äldre ska ha en värdig ålderdom. Och för att dom och barnfamiljerna ska kunna välja mer själva. Men vi gick även till val på fler jobb och ett bättre företagarklimat. Sverige måste erbjuda ett näringsklimat där entreprenören väljer att utveckla och tillverka sina varor eller tjänster i vårt land. Och det måste finnas kunnig arbetskraft som känner motivation för att utvecklas. Detta ger grunden för välstånd och välfärd.

20

De skattesänkningar som regeringen genomfört och planerar att genomföra ger fler jobb. Det innebär också att friheten ökar. Att vi alla får ett litet större utrymme att själva bestämma över vad vi vill med våra liv. Den svenska välfärdsmodellen är en av de mest generösa i världen. Och så ska det förbli. Men för politiker på vänsterkanten verkar det inte finnas någon nivå som är hög nog när det gäller bidrag och ersättningar. Mina vänner. Medan Socialdemokraterna vill höja ersättningar för välavlönade, vill jag sänka skatten för vanligt folk.

30

Vi kristdemokrater tror inte på välfärdsstaten. Vi tror på välfärdssamhället. Där det finns utrymme för medmännisklighet. Inte bara på entreprenad av det

offentliga. Där vårt engagemang i föreningar, samfund, idrottsrörelsen och andra ideella organisationer är omistliga delar av samhället. Och där betydelsen av gemenskap mellan människor betonas. För ett gott samhälle skapas inte
35 enbart av politiker. Det byggs i vardagen. Av människor som uppfostrar sina barn, ger dem trygghet, kärlek, uppmuntran och gränser. Västland bygger på människors arbete. På att vanligt folk går till jobbet, också de mornar när det är extra motigt. Jag tror på det personliga ansvaret som en av grunderna i ett gott samhälle. Om vi berövar människor rätten, skyldigheten och möjligheten att ta
40 eget ansvar så förminskar vi människor och deras förmågor. Jag vill kämpa för ett samhälle där vi kan stå på egna ben istället för att vara i det offentliga händer. Kristdemokraterna är trygghetens parti. Inte trygghet i statistisk mening...utan en trygghet som förmår att hantera nya utmaningar. Som inte är rädd för förändring. Förändringar måste nämligen ständigt göras för att möta en
45 föränderlig tillvaro. Vi är dom som tar fajten för ett tryggt och dynamiskt Sverige.

Åhörare.

50 En grundläggande princip för ett civiliserat samhälle är att människovärdet är absolut och lika för alla. Ett parti som inte delar denna utgångspunkt rör sig nu i rikspolitikens utkanter. Jag talade tidigare om hur trygghet skapas. Ett parti, Sverigedemokraterna, söker trygghet på ett annat sätt. Genom att peka finger mot människor med annan bakgrund. Ungefär som den otrygga mobbaren.
55 Och man blickar längtansfullt tillbaka...mot vad som aldrig varit. Sverigedemokraternas budskap kan få en viss respons främst bland människor som själva känner sig pressade eller oroade. Ekonomiskt eller socialt. Men den trygghet som finns i Sverige vilar på öppenhet mot omvärlden. Vilja att ta intryck av det som andra bidrar med. Vi kan som exempel påminna oss om alla
60 de valloner som kom till vårt land i början av 1600-talet för att lära ut och arbeta med järnhanteringen. Något som i allra högsta grad bidragit till Sveriges ekonomiska styrka. Man måste vara ideologiskt förblindad för att inte se...att Sverige både bildligt och bokstavligen skulle stanna...om inte alla de människor som kommit från andra länder gjorde sina dagliga insatser. Den svenska
65 industriproduktionen skulle stanna. Sjukvården skulle haverera. Tjänstesektorn stoppas. Många tusen företag och arbetsplatser försvinna.

Vänner, Sverigedemokraterna har tydliga främlingsfientliga drag. Partiet försöker nu bli rumsrent och salongsfärdigt genom att nödtorftigt skyla den

bruna färgen. De säger sig numera stå för de mänskliga fri- och rättigheterna. Men det finns inga skäl att tro dem! Det var inte många år sedan medlemmar i just det partiet dök upp i naziuniform och gjorde hitlerhälsning på partimöten. Till slut var de tvungna att förbjuda sina medlemmar att bära naziuniform vid partiets arrangemang. Det partiet vill nu ta plats i Sveriges riksdag.

Nyligen avgjordes EM i fotboll. Sveriges absolut bästa spelare är Zlatan Ibrahimovic. En av Europas bästa spelare. Han gillas uppenbarligen inte av alla. Jimmy Åkesson, Sverigedemokraternas partiledare har jämfört landslagsspelaren Zlatan med en legosoldat. Legosoldat. Vad är en legosoldat? Någon som inte naturligt hör hemma i laget. En främling med rymligt samvete. Någon som tillfälligtvis ställer upp för egen vinning. Mina vänner. Detta är den människosyn som är grunden för Sverigedemokraterna. En människosyn som graderar människors värde. En människosyn som delar in människor efter vad man heter och vilka helger man firar. Zlatan är andra generationens invandrare. Jag är själv andra generationens invandrare. Mina föräldrar och min bror invandrade till Sverige på 1950-talet. Ärligt talat: jag känner mig inte som en legosoldat i Sverige. Människovärdesprincipen måste gälla oavsett hårfärg, hudfärg eller ålder. Oavsett om man kommer från Bern, Bagdad eller Borås.

Jag tillstår rätt upp och ner att det finns problem till följd av invandring och migration i Sverige. Precis som det finns problem inom alla områden! Men det gäller att peka finger åt rätt håll. Det gäller att veta vad som är problemet för att kunna komma tillrätta med det. I Sverigedemokraternas värld är människor ett problem. Och det är ett problem att samhället är mångkulturellt. Och som ett brev på posten kommer lösningen; ut med invandrarna. Bort med de främmande. Snart sagt varje samhällsproblem är enligt partiets uppfattning orsakade av människor som har sina rötter i andra länder. Brister inom äldreomsorgen. Dåliga vägar. Brottsligheten och svårigheter inom skolan. Allt beror på invandrarna! Snart säger de väl att lövhalkan på spåren och de alltför svåra frågorna i Jeopardy också beror på invandrarna. Jag påminner mig historien om...

Men människor är inte Sveriges problem. Människor är Sveriges tillgång. Att människor har olika kulturell bakgrund är inte ett bekymmer. Det är en rikedom. Problemet är att människor inte kommer in i samhället och blir delaktiga. Många års misslyckad integrationspolitik har skapat problem. Vissa miljonprogramsområden har blivit problemområden. Och det finns en

110 integrationens byråkrati som verkar mala ner människor snarare än att ställa
dem på egna ben. En misslyckad integrationspolitik har lett till trångboddhet
och socialt och ekonomiskt utanförskap. Och det är självfallet oacceptabelt att
ungdomar stoppar brandkårens och ambulansens utryckningar i Ronna och
Rosengård. Sådant fordrar förstås åtgärder. Men lösningen ligger inte i att
115 glömma bort att problemen i stor utsträckning är skapade genom politiska
beslut. Det måste vi ta ansvar för. Det behövs istället en syn på alla nya svenskar
som människor med kapacitet och förmåga. Tryggheten skapas inte genom att
grupp ställs emot grupp. Genom att vissa utses till orsaken till allsköns problem.
Problem ska lösas! De ska inte användas som svepskäl för en främlingsfientlig
120 politik.

Åhörare!

Just här där vi befinner oss, i Almedalen var tidigare platsen för Visbys hamn.
125 Här i hamnen landade fiskare fångsterna från Östersjön. Östersjön är ett av
världens känsligaste innanhav. Och läget är allvarligt. Har varit allvarligt under
många år. Havet är hotat. Fisken i Östersjön är hotad, inte bara av kemikalier,
övergödning och algblomning. Nej, det överhängande och allvarligaste hotet är
att exempelvis torsken helt enkelt fiskas ut. Att beståndet kollapsar. Det är inte
130 ett tomt hot. Det har skett på andra platser. Risken är stor att samma sak sker
här i Östersjön. Den globala fiskeflottan är idag två och en halv gånger större än
den uthålliga kapaciteten hos världens hav. Och här i Europa ger EU bidrag till
fiskerinäringen. EU:s fiskepolitik har nått vägs ände. Det är uppenbart för snart
när alla och en var. Därför krävs det en helt ny fiskepolitik. Och det räcker inte
135 med en ny nationell fiskepolitik. För även om svenska fiskare inte skulle landa
en enda torsk till i svenska hamnar så är hotet ändå överhängande. Här krävs en
ny europeisk fiskepolitik.

Idag tar forskare fram mått för hur mycket som kan fiskas utan att beståndet
140 långsiktigt hotas. Rekommendationer som tyvärr inte följs vid förhandlingarna i
ministerrådet om fiskekvoterna. Sveriges krav är, och kommer även
fortsättningsvis vara, att de vetenskapliga riktlinjerna om fångsterna måste
följas. Sedan krävs även skarp kontroll av att fiskekvoterna efterlevs. Det krävs i
samtliga länder runt Östersjön. Och straffen för den som överträder reglerna
145 måste skärpas. Hela systemet med fångstkvoter behöver ändras. Det får i dag
bisarra konsekvenser där det blir kapplöpning i början av året mellan fiskare.
Där fiske sker även under lekperioder. Ett nytt och bättre system behövs. Från

vetenskapligt håll har det föreslagits att ge fiskarna individuella säljbara
150 fiskerätter. Något fiskaren äger och som alltså kan köpas och säljas. Ett system
som har likheter med utsläppsätter. Poängen med systemet är att det leder till
större långsiktighet. Detta system finns i Australien, Nya Zeeland och Island. Vi
kristdemokrater har tagit intryck från forskningsvärlden och föreslår att ett
155 sådant system införs här. Östersjön måste överleva. Östersjöfisken måste
överleva. Vi får inte torska i denna fråga. Hajar ni?

Åhörare.

Jag vet inte om ni har lyssnat på det. I Sveriges Radio finns nu ett program som
160 heter Den heliga familjen. Det är enligt SR:s hemsida en serie ”om
familjebegreppets lyckohyckel och nattsvarta historia”. Det är tydligen vad mina
licenspengar ska gå till. En av redaktionsmedlemmarna förekom i en artikel i
den ledande morgondraken för 10 dagar sedan. I artikeln heter det:..”På 60-talet
var familj ett skällsord. Det var inom familjen som man ansåg att neuroser och
165 psykoser frodades. Familjen ansågs trång och syrefattig och de gamla liken i
garderoben skulle rensas ut” Det görs gällande att det var något annat som
gällde då. Något annat – något bättre. Kollektivhus. Uppror mot rådande ideal.
Nu, 2008, när allt fler visar intresse för hem – och familjeliv, och anstränger sig
för att få mer tid tillsammans i familjen. Då låter det som det brukar: Det vi ser
170 nu är en familjemässig backlash. Åter de till trånga kretsarna.

Det skulle vara intressant. Om någon gick runt bland oss som finns här idag och
frågade vad som är det allra viktigaste i livet. Jag tror att få skulle svara ”min
segelbåt”. ”mina kläder” eller ”min lägenhet”...Jag är övertygad om att de
175 vanligaste svaren skulle lyda ”mina närmaste”, ”min familj” eller ”mina barn”.

Jag tror att få som var med på 60-talet riktigt känner igen sig i beskrivningen om
hur det var då. På 60-talet. Tänk om det skulle vara så att det ligger i människans
natur att bilda små gemenskaper. Sammanhang där man blir sedd, älskad och
180 omhuldad. Inte för vad man äger eller hur man ser ut. Utan just för att man är
den man är. Det har nu gått några år sedan Gudrun Schyman utropade ”död åt
familjen”. Men likafullt finns misstänklighöret där. Så här är det; Familjen,
som kan uppträda i många skepnader, är det viktigaste för de flesta av oss.
Familjen är en tålig institution. Genom åren har många krafter försökt att slita
185 den i stycken. Man har hoppat på den. Man har utmålat den som omodern och
ute. Man har dödförklarat den. Men familjen envisas med att leva vidare. Visst.

Det händer att familjer splittras. Att vuxna väljer att gå skiljda vägar. Och det förekommer vidrigheter inom familjens hägn. Övergrepp och förtryck kan
190 aldrig tolereras inom familjen. Lika litet som någon annanstans. Men att sådant förekommer kan aldrig tas till intäkt för att avfärda familjen som samlevnadsform. Några perfekta familjer och felfria föräldrar existerar självfallet inte. För de allra flesta barn är familjen tryggheten i tillvaron. För de flesta av oss vuxna en del av meningen med livet. Trots sina brister är familjen den viktigaste
195 byggstenen i samhället. Där får vi möjlighet att möta kärlek och omtanke, men också ställas inför krav och ta ansvar. ”Om jag tar för många köttbullar räcker det inte till alla. Om jag inte hjälper till och plockar undan får någon annan göra det.” Solidaritet och ansvar. Knappast överflödsvärderingar i dagens Sverige. Jag tror att familjen på det sättet anknyter till människans djupaste behov – behovet att
200 bli sedd och inte vara utbytbar. Och jag tror också att familjen ofta fungerar som en bas för ett vidare samhällsengagemang. Och självfallet; det krävs respekt för att familjerna ser olika ut. Jag tror att det är viktigt att slå vakt om de fåtalet miljöer som erbjuder ett skydd mot reklamvärldens falska skönhetsideal, kommersialism, objektivering, mobbning etc. Familjen är en av dem.

205

Vi vuxna...vi föräldrar...betyder mer än vad vi tror. Jag anser att föräldrarnas roll efter årtal av nedklassning behöver uppvärderas. Få självförtroende. Se sin betydelsefulla och oersättliga roll. Min övertygelse är att familjen kommer att fortsätta att vara den viktigaste samhällsinstitutionen vare sig vi vill eller inte. De
210 flesta av oss vill. Förmågan till relationer är det som gör oss till människor. Och trygga relationer i de små sammanhangen bygger det trygga samhället. Varför inte en sommarserie om detta?

Allians för Sverige gick 2006 till val på ett ambitiöst program. Vi lovade bland
215 annat att förbättra vården för psykiskt sjuka människor. Vår uppgift är att på så kort tid som möjligt ta igen år av försummelser. Vi har redan gjort stora satsningar. Mer kommer. I morgon beslutar regeringen om en översyn av lagstiftningen för den psykiatriska tvångsvården och den rättspsykiatriska vården. Allt för ofta tilltar den psykiska ohälsan hos allvarligt sjuka patienter
220 utan att det finns laglig möjlighet att hjälpa. Detta är inte ett mänskligt sätt att bemöta och behandla svårt sjuka människor. Och bland annat detta vill vi att utredaren tittar närmare på. Idag straffas psykiskt sjuka personer genom att de döms till rättspsykiatrisk vård. Problemen med detta är flera. Detta leder till att personer får olika påföljder även om de begått samma brott. Nu vill vi införa ett
225 tillräknelighetsbegrepp i den svenska lagstiftningen. Det innebär att den som

inte förstår konsekvensen av sina handlingar inte heller ska kunna dömas för dem. Detta kan till exempel handla om en någon med allvarlig psykisk funktionsnedsättning. Påföljden rättspsykiatrisk vård försvinner därmed från straffskalan. Detta är ett viktigt steg. Det ger en likhet inför lagen och det gör att straffets längd blir överblickbart. När reformen är genomförd kommer en sjuk person som bedöms som tillräknelig att dömas för sitt brott. Under tiden i fängelse kommer han eller hon att få vård så länge som det är medicinskt motiverat. Reformen skapar en tydligare skillnad mellan vad som är vård och vad som är straff. Rättssäkerheten stärks. Vi får en större likhet inför lagen. Vi vill göra behandlingen av psykiskt sjuka människor bättre, begripligare och mer rättssäker.

Åhörare!

240

Vet inte om ni noterade det, men för en tid sedan skrev Aftonbladet om Socialdemokraternas hemliga strategi inför nästa val. Aftonbladets politiska chefredaktör, Helle Klein, skrev att dokumentet inger oro. ”Det liknar en försäljarmanual. Det handlar om hur säljarbetet ska gå till, inte om vad som ska säljas.” Helle Klein skriver vidare: ”Vad är budskapet, undrar nog de flesta. Hur vore det om man ägnade sig åt det politiska innehållet?”

Stalinismen var på sin tid en vedervärdig ideologisk riktning som det var lätt för sunt tänkande människor att ta avstånd ifrån. Det finns bara ett fåtal knäppskallar som hyllar den vedervärdige diktatorn idag. Därifrån är steget oändligt långt till Sahlinismen. Sahlinismen är en vag och oprövad politisk riktning där inte ens den mest lyhörde kan ana varthän och varför. Professor Sören Holmberg svarade för en tid sedan på frågan om vad oppositionen har gjort för att förtjäna sina opinionssiffror. Hans svar var: ”De har gjort en viktig sak. De har hållit tyst. För då kan människor önsketänka om var socialdemokratin eventuellt kommer att sätta ned foten någonstans.” Så långt Sören Holmberg. Önsketänka om var (s) ska sätta ned fötterna.... Jag såg Allsång på Skansen förra veckan. Där medverkade en av Sveriges roligaste personer, Pia Johansson. Hon bad en man ur publiken att komma upp på scenen för att få fri tillgång till hennes kropp. För er som inte såg kan jag berätta att det inte var riktigt så spännande som det låter... (Även om Expressen inte kunde låta bli att göra rubriken ”Pia Johanssons kropp-kupp”.) Själva idén var att mannen ur publiken skulle göra alla rörelser åt Pia som hon skulle göra. Som en slags mänsklig marionettdocka. Mannen ur publiken satte ned Pias fötter

och styrde hennes armar. Gjorde det bra Nå, vart vill jag nu komma med detta?
Jo, Sören Holmberg pratade om att väljarna kan önsketänka om var (s) kan
tänkas sätta ned fötterna. Men efter valet – om olyckan är framme – vet vi vilka
som blir personerna som ska sätta ned Socialdemokraternas fötter; Lars Ohly
270 och paret Wetterstrand/Eriksson. Var är oklart. Varför obekant. Och hur, har
inte någon människa en susning om.

Kära åhörare, Sedan valet 2006 har den ännu nya regeringen fattat en lång rad
beslut. En del tuffa. Men alla syftar till ett samhälle som är sammanhållet. Att
275 alla får möjlighet att bidra. Så har en politik som blundade för ett växande
utanförskap ersatts. Ersatts av ett tålmodigt och krävande men likväl
nödvändigt arbete för att återupprätta det som varit välfärdssamhällets grund
Personligt ansvar och engagemang. Gemenskap mellan människor. Arbete och
företagsamhet. Så, mina vänner, skapar vi ett tryggare Sverige.

280

Tack för att ni har lyssnat.

Taggar

2000-tal, 2008, Almedalen, Kristdemokraterna, Man, Politiska tal

285

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/goran-hagglund-almedalstal-2008>

290

295

300